

دستور العمل تدوین و تنظیم پایان نامه / رساله

طرح روی جلد

- عنوان صحیح دانشگاه، دانشکده، گروه آموزشی
- عنوان صحیح رشته، گرایش و مقطع
- رعایت عنوان اصلی - فرعی و نگذاشتن عنوان فرعی در پرانتز
- نام و عناوین صحیح استادان راهنما و مشاور
- عنوان صحیح دانشجو (پژوهشگر)
- تطابق زمان دفاع (ماه-سال) با زمان دفاع

چکیده فارسی

- تنظیم در سه پاراگراف (بیان مساله - روش کار - نتایج عمده)
- رعایت اختصار در عین صراحت بیان (حداکثر در یک صفحه)
- ارائه واژه های کلیدی (حداکثر شش واژه)

فهرست

- برخورداری همه فصل ها از مقدمه
- برخورداری همه فصل ها از خلاصه (به غیر از فصل 1 و 5)
- رعایت ترتیب ارائه فهرست جدول ها در ابتدا و سپس فهرست شکل ها
- دقت در درج شماره صفحات
- رعایت سلسله مراتب تیترهای اصلی و فرعی - تیترهای فرعی حداکثر با چهار زیر شماره
- انتخاب عناوین درست برای فصول (1- کلیات پژوهش 2- مبانی نظری و پیشینه پژوهش 3- روش پژوهش 4- تحلیل یافته ها 5- نتیجه گیری و پیشنهادها)
- ذکر شماره صفحات پیوست ها و فهرست منابع در فهرست مطالب

فصل اول: کلیات پژوهش

- مقدمه - باید معرف مطالب فصل باشد. در مقدمه خبر از گذشته نمی دهیم.
- بیان مساله - ابعاد مساله تحقیق تبیین شود. حداقل What و Why What، How و Why how و Where و Why where بیان شود.
- رعایت اختصار در عین صراحت بیان در بیان مساله (حداکثر در دو صفحه)
- اهمیت و ضرورت - اهمیت و ضرورت این پژوهش. بیان شود که این پایان نامه/رساله چه کاری را می کند که قبلا نشده است (نوآوری)
- کاربرد پژوهش - کاربرد نتایج این پژوهش بیان شود. علاوه بر این، به نام کاربران به طور عام و خاص اشاره شود.
- اهداف پژوهش - با عنوان و فرضیه ها یا سوال ها همراستا باشد. می تواند به صورت اصلی- فرعی باشد.
- فرضیه های پژوهش - جملات خبری که در بردارنده نتایج مورد انتظار است. با عنوان و اهداف همراستا و متناظر باشند.
- سوال های پژوهش - در صورتی که نتوان فرضیه نوشت از سوال استفاده می شود. با عنوان و اهداف همراستا و متناظر باشند.
- روش پژوهش - بسیار کوتاه گفته شود پژوهش از نظر هدف و روش از چه نوعی است. (البته این مورد سلیقه ای است و در فصل 3 بیان می شود)
- قلمرو پژوهش - در سه محور موضوعی، مکانی و زمانی بیان شود.
- تعاریف نظری واژه های پژوهش - برای واژه های کلیدی، تعریف تفصیلی ارائه شود و به منبع کتاب با ذکر شماره صفحه ارجاع شود.
- تعاریف عملیاتی واژه های پژوهش - می توان علاوه بر تعاریف نظری، برای واژه ها تعاریف عملیاتی ارائه نمود (بدون ارجاع به منبع)
- ساختار پژوهش - باید به صورت مختصر گفت در فصول بعد چه مطالبی ارائه می شود

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

- مقدمه - باید معرف مطالب فصل باشد. در مقدمه خبر از گذشته نمی دهیم.
- مبانی نظری- ارکان اصلی پایان نامه/رساله به تفکیک و با رعایت تقدم و تاخر و توازن معرفی تفصیلی می شود. به منابع ارجاع شود.
- از پراکنده گویی پرهیز شود و سعی شود مطالب در ارتباط با موضوع پایان نامه/رساله باشد.
- معرفی صنعت مورد بررسی - پس از شرح ارکان نظری، صنعت مورد بررسی (مکان پژوهش در فصل سوم معرفی می شود) معرفی شود.
- پیشینه پژوهش - به تفکیک مطالعات داخلی و خارجی ارائه شود.
- در پیشینه گفته شود چه کسی، (چه سالی) چه کرد، نتیجه اش چه بود.
- سعی شود ترتیب بیان پیشینه بر اساس سال انتشار صعودی یا نزولی باشد.
- پس از پیشینه یک جمع بندی صورت گیرد؛ پیشینه ها با هم مقایسه و فرضیه سازی شود یا نقشه راه تحقیق شکل گیرد.
- خلاصه - باید به صورت مختصر گفت در این فصل چه مطالبی ارائه شد و نکات مهم چه بود. در خلاصه خبر از آینده نمی دهیم.
- مجموع صفحات فصل دوم نباید از یک سوم کل پایان نامه/ رساله (فصول یک تا پنج به غیر از فهرست منابع و غیره) بیشتر باشد.

فصل سوم: روش پژوهش

- مقدمه - باید معرف مطالب فصل باشد. در مقدمه خبر از گذشته نمی دهیم.
- روش پژوهش - نوع پژوهش از نظر هدف، روش و ... تشریح شود (مفصل تر از فصل اول). روش کار تبیین شود.
- در معرفی روش پژوهش، متغیرهای پژوهش اعم از وابسته یا مستقل فقط باید معرفی شوند (قبلا در فصل دوم تعریف شده اند).
- در معرفی روش پژوهش، الگوی مفهومی و الگوی فرآیند اجرایی پژوهش ترسیم و قدم های فرآیند به طور دقیق شرح داده شود.
- معرفی اجمالی مکان پژوهش - مکان پژوهش به صورت کاملا خلاصه و حداکثر در حد دو صفحه معرفی شود.
- جامعه آماری - منبع داده ها به طور دقیق مشخص شود. اگر جامعه محدود است، تعداد آن ذکر شود.
- نمونه آماری و روش نمونه گیری - مشخص شود تصادفی است یا نه و از چه نوع. حجم نمونه مورد نیاز و نحوه محاسبه ذکر شود.
- روش و ابزار گردآوری داده ها - به طور واضح نوع روش و ابزار مشخص شود (مثلا پرسشنامه محقق ساخته بسته با طیف لیکرت ...)
- در صورتی که از پرسشنامه استفاده می شود، در جدولی مشخص شود کدام پرسشها مربوط به کدام متغیر است و نمونه در پیوست بیاید.
- روایی - اگر ابزار محقق ساخته باشد باید روایی آن از نظر محتوایی، سازه و صوری تایید شود و باید توضیحات این قسمت علمی باشد.
- اگر ابزار محقق ساخته نباشد باید روایی آن از نظر صوری تایید شود و باید توضیحات این قسمت علمی باشد.
- پایایی - اگر نمونه گیری انجام می گیرد و از پرسشنامه استفاده می شود، نیاز به محاسبه پایایی کل پرسشنامه و نیز هر دسته سوال است.
- روش های تجزیه و تحلیل- روش های آماری (توصیفی-استنباطی) و غیر آماری ذکر شود.
- در معرفی روش های تحلیل، جدولی سه ستونی تهیه شود و در آن مشخص شود چه روشی برای چه کاربردی و با چه نرم افزاری است.
- خلاصه - باید به صورت مختصر گفت در این فصل چه مطالبی ارائه شد و نکات مهم چه بود. در خلاصه خبر از آینده نمی دهیم.
- در این فصل نباید روش تحقیق درس داده شود. صرفا باید مشخص کرد، روش این پژوهش چیست.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته ها

- مقدمه - باید معرف مطالب فصل باشد. در مقدمه خبر از گذشته نمی دهیم.
- تحلیل توصیفی - داده ها با توجه به ویژگی های جمعیت شناختی در جدول یا نمودارهای ترسیمی ارائه می شود.
- تحلیل یافته های اصلی - به تفکیک فرضیه ها یا سوال های فرعی و در نهایت اصلی، یافته ها ارائه و تحلیل می شود.
- تحلیل سایر یافته ها - یافته هایی علاوه بر یافته های اصلی تحلیل می شود (مانند تحلیل های استنباطی مربوط به ویژگی های دموگرافیک)
- خلاصه - باید به صورت مختصر گفت در این فصل چه مطالبی ارائه شد و نکات مهم چه بود. در خلاصه خبر از آینده نمی دهیم.
- در این فصل نباید از شکل ها یا جدول های متوالی بدون توضیح استفاده شود. در این صورت ذکر یک نمونه کافی است، بقیه پیوست شود.
- در این فصل نباید نتایج حاصل از نرم افزارها به صورت خروجی نرم افزار ارائه شود، بلکه باید ترجمه شده و اصل آن در پیوست باشد.

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

- مقدمه - باید معرف مطالب فصل باشد. در مقدمه خبر از گذشته نمی دهیم.
- خلاصه پایان نامه/رساله - به طور خلاصه بیان می شود که در این پایان نامه/رساله هدف چه بود و به این منظور چه کارهایی انجام شد.
- نتایج - نتایج حاصل در فصل چهارم به طور کاملاً خلاصه و به تفکیک یافته های اصلی و فرعی ارائه می شود (به صورت بند بند).
- علاوه بر بیان یافته ها، باید مزایای روش پیشنهادی ذکر شود و یافته ها با یافته های پژوهش های پیشین با ذکر منبع مقایسه شود.
- پیشنهادها کاربردی - توصیه های کاربردی به مدیران حتی المقدور متناظر با نتایج به صورت بند بند ارائه شود.
- محدودیت های پژوهش - شامل مواردی است که روش این پژوهش قادر به حل آنها نیست.
- محدودیت ها مانند محدود بودن متغیرها به ...؛ محدود بودن روش تحلیل به ...؛ پیش فرض ها (مفروضات)؛ محدود بودن مکان به ...؛ و محدود بودن زمان به ... می باشد.
- پیشنهادهای آینده پژوهش - ارائه پیشنهادات به محققان حتی المقدور متناظر با محدودیت ها به صورت بند بند.

فهرست منابع و رعایت ارجاع به منابع در متن

- ابتدا منابع فارسی و سپس انگلیسی ارائه شود.
- سبک فهرست نویسی APA باشد.
- اطلاعات منابع درست و کامل باشد
- به کلیه منابعی که در فهرست منابع آمده، در متن ارجاع شود.
- کلیه منابعی که در متن به آنها ارجاع شده در فهرست منابع آمده باشند.
- سعی شود از منابع جدید استفاده شود (از پنج سال اخیر و به ویژه از دو سال اخیر)
- در ترکیب منابع مورد استفاده سعی شود از مقالات علمی پژوهشی (داخلی و خارجی) و پایان نامه ها و رساله ها بیشتر استفاده شود.
- حتی المقدور از استفاده از منابع اینترنتی و ویکیپدیا خودداری شود.

پیوست ها

- شکل ها و جدول هایی که مستقیم با موضوع در ارتباط است در متن آورده شود و مواردی که ارتباط غیرمستقیم دارد به پیوست برود.
- پیوست ها شماره داشته باشد و در صورتی که حجم آنها خیلی زیاد است نمونه ای ارائه و بقیه روی CD پیوست شود.

چکیده و طرح روی جلد انگلیسی

- پرهیز از اشتباهات نگارشی و دستوری
- تنظیم چکیده انگلیسی و واژه های کلیدی انگلیسی مطابق و متناظر با چکیده فارسی و واژه های کلیدی فارسی

سایر نکات شکلی و محتوایی

- وجود نداشتن مشکلات ویرایشی و تایپی.
- مفهوم بودن مطالب و پرهیز از ترجمه تحت الفظی متون لاتین.
- دقت در سازماندهی متن و عدم تکرار مطالب در فصول مختلف.
- ارائه معادل لاتین واژه های متن در پاورقی.
- استفاده از et al. در کنار نام خانوادگی نویسنده اول منابعی که بیش از دو نویسنده دارند در پاورقی برای معادل «و همکاران» در متن.
- عدم استفاده از & در پایان نامه/رساله به غیر از عناوین مجلات در فهرست منابع.
- رعایت ارجاع به منابع در متن. به ویژه برای تعاریف و آمارها.
- کلیه تیترها و زیر تیترها شماره گذاری شوند؛ حتی مقدمه و خلاصه فصول.
- در متن پایان نامه/رساله اعداد یک رقمی به صورت حرفی نوشته شود (مثلاً چهار) و اعداد دو رقمی به بالا به صورت عددی (مثلاً ۱۴).
- کلیه اعداد و توضیحات داخل جدول ها و شکل ها فارسی باشد.
- در نوشتن اعداد با ممیز دقت شود که ممیز به صورت فارسی (/) باشد و در جای درست قرار گیرد.
- پرهیز از ارائه مطالب در پاراگراف های طولانی. اگر یک صفحه شامل یک پاراگراف پیوسته است، حداقل به دو پاراگراف شکسته شود.
- رعایت تقدم و تاخر در مطالب و پاراگراف ها به گونه ای که هر پاراگراف هدف مشخصی داشته باشد.
- فواصل پاراگراف ها رعایت شود. اولین پاراگراف بعد از تیتر فاقد تورفتگی و سایر پاراگرافها تا سر تیتر بعدی با ۰/۷ سانتیمتر تورفتگی.
- حاشیه سمت راست صفحات برای صحافی بیش از سایر حاشیه ها باشد (مطابق با استاندارد دانشگاه).
- نوع و اندازه فونت مورد استفاده مناسب باشد (مطابق با استاندارد دانشگاه).
- شکل ها و جدول ها باید شماره و عنوان داشته باشند.
- عنوان جدول ها بالای آن ها و عنوان شکل ها زیر آن ها باشد.
- شکل ها و جدول ها سیاه و سفید باشد.
- برای شکل ها و جدول هایی که کار پژوهشگر نیست، منبع مورد استفاده ذکر گردد.
- اگر جدولی در یک صفحه جا نمی شود، ردیف عناوین اصلی بالای جدول در صفحه بعد تکرار شود.
- زمان فعل ها در قسمت روش کار چکیده، گذشته نقلی، در چهار فصل اول غیر از فصل پنجم، حال و در فصل پنجم گذشته ساده است.
- کل فعل های مورد استفاده به صورت مجهول است (مثلاً انجام شد) و از اول شخص استفاده نمی شود (مثلاً انجام دادیم).
- انتخاب رنگ جلد مناسب به گونه ای که طرح روی جلد و توضیحات شیرازه آن مشخص و خوانا باشد (بر اساس استاندارد گروه آموزشی).